

Onsdag 24 juli 2013

2
SUNDSVALLS TIDNING

33 | Orgel och sång

Sofia Sahlin lät tramporgelns ljusa stämma tolka ett stycke av César Franck i går under Stöde Kammarmusikvecka.

FOTO: EVELINA YTTREBOM

Jon Sjödin spelar cello och Per-Olov Swing på Ek-orgeln. Den kan också trampas manuellt, som Sofia Sahlin gör alldeles som i äldre tider.

Kulturredaktör
Susanne Holmlund
060-197278
kultur@st.nu

Nöjesredaktör
Jerker Ullerstam
060-197265
noje@st.nu

Stödes orglar dansar

Stöde kyrka

Stöde Kammarmusikvecka: **Tre orglar, tre musiker, tre landskap**
Sofia Sahlin och Per-Olov Swing, orgel och sång, Jon Sjödin, orgel och cello

KONSERTRECESSION I Stöde är man duktiga på att göra orgelfynd.

För några år sedan hittades en Johan Gustav Ek-orgel från 1852 i beståndsdelar och räddades från att slängas. I dag är den ett mildare komplement till den yngre, romantiska Zetterqvistorgeln från 1937. De båda, och möjligheten till orgeldueller, brukar vara grund för musikveckans orgelkonsert.

Men denna vecka är full av överraskningar och här fanns nu en tredje orgel: en liten tramporgel, funnen i en skrub i prästgården, fick bli diskant i sällskapet. Och programmet med folkmusikstomme visade inte bara hur flexibel orgeln är, utan också hur all musik har samma rötter.

Få instrument glittrar som en stor orgel. Zetterqvistorgeln med många stämmor, fyllig botten och bred klang

tillät frodiga arrangemang, som när Jon Sjödin ornamentade över Jämtlandssången. I Brudmarsch från Fanbyn, full av fina harmoniväxlingar, brusade den med nasal botten och skärpt, klar melodi: så utfört kan också ett enkelt stycke bli en konstmusikalisk upplevelse.

Den Ekska orgeln med sin ljusare röst kom loss i en polska från Björkede, med busig, studsig ringdanskänsla som borde omvända alla som tror att kyrkorgel är släpig. Koralen, rotad i både kyrka och folkhjärta, fanns i César Franck-stycket som Sofia Sahlin lät tramporgelns ljusa stämman tolka.

Mjukt härmar orgeln människorösten - som i Sjungar-Lars visa som kunnat vara körsång - eller av horn och pipor, som Per-Olov Swings sorglåt efter modern Britt-Marie.

I de ornamentade slingorna hör man en återklang av Orientens mäsande sång - eller kanske hellre urgamla kvarlevor från ett gemensamt förflutet. Sången "Jag såg dig" klingade medeltida, och även dansen (oskiljak-

Dans och musik är oskiljaktiga i folktradition. Sofia Sahlin och Per-Olof Swing i en polska.

tig från musiken i såväl folktradition som barock) flätade dessa musiker in genom att dansa till en stilla Åre-polska.

Bach var tidig med att lyfta den folkliga musiken till högre nivåer i så kallad konstmusik, tekniskt driven och komplex för att utföras av yrkesmusiker. Så tog han fram orgelns grandiosa drag och fick den att jubla i religiös glädje. Men längst inne i den skuttade Gigue som Jon Sjödin spelade skymtade ännu dansande fötter.

Och till slut sjöng de tre orglarna tillsammans i en Stödelåt och fyllde kyrkan med sina skilda röster. Då tänker man att det måste vara gott att vara en gammal orgel.

Reporter
Susanne Holmlund
060-197278
susanne.holmlund@st.nu

Fotograf
Evelina Ytterbom
060-197250
evelina.ytterbom@st.nu

Publicerad 24 juli 2013
Uppdaterad 25 juli 2013

Jon Sjödin spelar cello och Per-Olov Swing på Ek-orgeln. Den kan också trampas manuellt, som Sofia Sahlin gör alldeles som i äldre tider. Fotograf: Evelina Ytterbom

Stödes orglar dansade

Konsertrecension Stöde kyrka Stöde
Kammarmusikvecka: Tre orglar, tre musiker, tre landskap Sofia Sahlin och Per-Olov Swing, orgel och sång, Jon Sjödin, orgel och cello

I Stöde är man duktig på att göra orgelfynd.

För några år sedan hittades en Johan Gustav Ek-orgel från 1852 i beståndsdelar och räddades från att slängas. I dag är den ett mildare komplement till den yngre, romantiska Zetterqvistorgeln från 1937. De båda, och möjligheten till orgeldueller, brukar vara grund för musikveckans orgelkonsert.

Men denna vecka är full av överraskningar och här fanns nu en tredje orgel: en liten tramporgel, funnen i en skrubbe i prästgården, fick bli diskant i sällskapet. Och programmet med folkmusikstomme visade inte bara hur flexibel orgeln är, utan också hur all musik har samma rötter.

Få instrument glittrar som en stor orgel. Zetterqvistorgeln med många stämmor, fyllig botten och bred klang tillät frodiga arrangemang, som när Jon Sjödin ornamenterade över Jämtlandssången. I Brudmarsch från Fanbyn, full av fina harmoniväxlingar, brusade den med nasal botten och skärpt, klar melodi: så utfört kan också ett enkelt stycke bli en konstmusikalisk upplevelse.

Den Ekska orgeln med sin ljusare röst kom loss i en polska från Björkede, med busig, studsig ringdanskänsla som borde omvända alla som tror att kyrkorgel är släpig. Koralen, rotad i både kyrka och folkhjärta, fanns i César Franck-stycket som Sofia Sahlin lät tramporgelns ljusa stämman tolka.

Mjukt härmar orgeln människorösten - som i Sjungar-Lars visa som kunnat vara körsång - eller av horn och pipor, som Per-Olov Swings sorglåt efter modern Britt-Marie. I de ornamenterade slingorna hör man en återklang av Orientens mässande sång - eller kanske hellre urgamla kvarlevor från ett gemensamt förflutet. Sången "Jag såg dig" klingade medeltida, och även dansen (oskiljaktig från musiken i såväl folktradition som barock) flätade dessa musiker in genom att dansa till en stilla Årepolska.

Bach var tidig med att lyfta den folkliga musiken till högre nivåer i så kallad konstmusik, tekniskt driven och komplex för att utföras av yrkesmusiker. Så tog han fram orgelns grandiosa drag och fick den att jubla i religiös glädje. Men längst inne i den skuttade Gigue som Jon Sjödin spelade skymtade ännu dansande fötter.

Och till slut sjöng de tre orglarna tillsammans i en Stödelåt och fyllde kyrkan med sina skilda röster. Då tänker man att det måste vara gott att vara en gammal orgel.

Susanne Holmlund

060-197278

susanne.holmlund@st.nu

Evelina Ytterbom

060-197250

evelina.ytterbom@st.nu

Andra har också läst

- [Hittade flickvännen med en annan – våldtog henne](#) (st.nu)
- [Petra drabbades av herpes](#) (Op.se)
- [Våldtogs i sömnen](#) (st.nu)
- [E4 avstängd efter olycka](#) (st.nu)
- [En oväntad grannsämja](#) (Op.se)
- [6-åring och hans far återfunna](#) (st.nu)

Mer på webben

- [Sveriges vackrast kök till salu](#) (Booli.se)
- [Därför kan Celtic skratta hela vägen till banken](#)
(Guru Fans)

Rekommendationerna levereras av